

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2 50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstopenjske peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Št. 43.

V Gorici, v soboto dne 29. maja 1909.

Leto XI.

Novi predlogi o saniranju deželnih in državnih financ.

Stremljenje po napredku, tekmovanje med posameznimi deželami in državami na tem polju in druge potrebe so privedle razne kronovine in države v hude finančne stiske. Potrebe se množijo vedno, a dohodki zastajajo za potrebami. Ker se vsakdo — tudi dežela in država — brani sramotnega konkurza, išče novih virov za pokritje vedno večjih potrebščin, a ti novi viri za dežele in državo so vedno le novi davki, ki hudo prizadenejo te ali druge sloje prebivalstva.

Da bi vlada vsaj začasno odpomogla tej deželni in državni finančni mizeriji, izdala je poseben tozadevni načrt, o katerem smo svoj čas v našem listu poročali. Toda ta načrt je nalletel na hudo nasprotstvo. Posebno je nastal radi predloga o povišanju davščine na pivo po raznih kronovinah hud vihar, katerega so uprizorili baroni-pivovarnarji, in ogromna večina poslancev in vlada se boji te burje, ki bi jo lahko odnesla s pozorišča.

Nam bi bilo ravno povišanje te davščine zelo simpatično, ker dela pivo največjo in pogubonosno konkurenco našemu domačemu pridelku — vinu. Na to bi se morali poslanci tudi ozirati. To vendar ne gre, da bi se vladale vse kronovine po istem kopitu. Kar je jedni kronovini v korist, je za drugo lahko pogubonosno.

Sicer pa je bil dosedanji vladni načrt o saniranju financ le nekako paljativno sredstvo, ki bi bilo pomagalo le začasno, za najbližjo prihodnost.

V kratkem času bi bili zopet tam, kjer smo sedaj, zopet pred velikim deficitom. Zato so prišli gospodje na Dunaju, ministri in nekateri poslanci, na drugo misel. Izpuhtali so nov načrt za saniranje financ, ki bi prinesel deželam in državi bolj radikalno od pomoč, a bode tudi bolj radikalno izpraznil žepe davkoplačevalcem.

Po tem načrtu, kateri predlaga in zagovarja v prvi vrsti poslanec dr. Steinwender, bi odpadlo povišanje davščine na pivo potom države, ter bi se

prepustile tozadevne doklade deželnim upravam, katere jih lahko obdržijo, zvišajo ali znižajo, kakor potreba in predvidnost zahteva.

No, ta predlog bi nam ugajal, samo da bi nam država ne delala ovir pri povišanju deželnih in občinskih doklad na pivo, ki bi se morale spraviti v nekako soglasje z dokladi na vino. To bi bilo tembolj opravičeno, ker nimamo pri nas pivovarnarjev, kakor na Dunaju, v Pragi, v Gradcu in drugod, kjer prispevajo zadevni pivovarnarji vsaj pri direktnih davkih za deželne in občinske potrebe: pri nas je pivovarnarvske davščine prost, in doklade na pivo plačujejo le konsumenti. To bi povišanje naše stališče in v tem bi se s predlogom g. dr. Steinwenderja ujemali.

Toda kar se tiče nadaljnjih odkazov novega načrta, ne moremo se ujemati z gospodom predlagateljem in z vlado. Po predlogu g. dr. Steinwenderja bi morala nakazati vlada kronovinam letnih 138 milijonov kron za sanacijo deželnih financ, namesto 65 5 milijonov, kakor se je začetkom nameravalo. Po tem načrtu bi dobile dežele 32 2 milijonov kron dosedanjih naklad na pivo, 39 4 milijonov kron od opojnih pijač, ki bi se morale razdeliti po konsumu, 39 4 milijonov kron tudi od žganjin, ki bi se morale razdeliti pa med posamezne kronovine po številu prebivalstva, in končno 32 2 milijonov kron, ki bi se razdelile po konsumu sladkorja, skupaj torej 138 milijonov kron. Po tem razdelitvenem ključu bi bila naša dežela zelo prikrajšana: toda kakor smo čuli osebno iz ust gospoda predlagatelja, bi se morale južne provincije, Dalmacija, Istra in Goriška odškodovati še posebej radi tega, ker bi ta način razdeljenja navedene vsote ne odgovarjal potrebi in pravic za naše južne kronovine. Le s tem pogojem bi se naša dežela sprijaznila s tem načrtom.

Vlada je odrahtavala pa uže dosedaj deželam 65 5 milijonov kron, torej bi morala skrbeti še za kritje deželnih potrebščin v znesku 72 5 milijonov, in za kritje lastnih primanjkljajev v znesku 120 milijonov, skupaj bo treba torej iztisniti iz prebivalstva v okroglem številu še letnih 200 milijonov kron.

Vprašanje nastane le, kje vzeti.

Po novem načrtu bi se moral primerno zvišati davek od dedščin, ki bi dajal približno 25 milijonov kron na leto. Ta davščina je pa uže sedaj tolika, da si mora vsakdo dobro ogledati dedščino, predno jo sprejme. Saj znašajo dedinske pristojbine uže sedaj v mnogih slučajih desetino podedovanega premoženja, ne gledé na dolgove, ki težijo posestvo.

Vpeljati se hoče nadalje davščina od tantijem in višjih dividend kakor tudi vpogniti obresti prioritarnih delnic pod ključ osebne dohodnine. Vse to bi pa dajalo na leto približno le 10 milijonov kron.

Pri višjih dohodninah hočejo procente zvišati in posebno še samce in samice bolj izdatno obdačiti, kar bi dalo pa le 15 milijonov kron na leto.

Vlada namerava tudi zvišati dohodke od prometa, od železnic in pošte, in se nadeja, da iztisne s pomočjo tega davčnega vijaka iz ljudstva okoli 70 milijonov kron.

Tudi naklade na „šnops“ hoče povišati in računa pri tem na nov dohodek v znesku 30-40 milijonov kron.

Ker bi pa vse to donášalo na leto le 150-160 milijonov več nego dosedaj, namerava se kriti začasni primanjkljaj s posojilom v znesku 40-50 milijonov kron. S tem bi bili iz zagate.

Če se uže morajo iskati novi viri za pokritje splošne finančne mizerije, nam je nerazumljivo, zakaj ne poviša država naklade na pivo in sladkor in ne podraži tobak. To bi v obče ljudstvo najmanj občutilo.

Gospodarsko delo „Goriške zveze“, v l. 1908.

V letnik se je vršil ob obilni udeležbi občni zbor „Goriške zveze“. Tu hočemo podati le glavne podatke o napredovanju in delovanju tega važnega zavoda v minulemu letu 1908. „Goriška zveza“ je napravila v minulemu letu v gospodarskem oziru velike

korake naprej. Ne moremo sicer reči, da je bilo nje delo popolno. Nedostaja še mnogo, kar bomo morali v prihodnosti spopolniti. Tudi ne moremo reči, da se je vsak naš korak, ki smo ga storili, posrečil, a reči treba, da je bilo v minulemu letu mnogo dela in vsestranskega napredka, ki nas navdaja s ponosom in pogumom za nadaljnje delo v prid goriškemu kmečkemu in delavskemu ljudstvu, kateremu je v prvi vrsti zavod namenjen.

Koncem l. 1907 je bilo pri „Goriški zvezi“ 28 zadrug, koncem l. 1908 pa 33 in sicer 39 raiffeisenovk, 3 posojilnice Schulze-Delitsch-vega sestava, 4 mlekarke zadruga, 1 živinorejska, 5 kmetijskih in konsumnih, 3 obrtne, 1 kletarska, 1 vrtnarska in 1 trgovinska zadruga. V tekočem letu 1909 je število pridruženih zadrug narastlo na 63 in sicer imamo v ajdovskem sodnem okraju 7 posojilnic, v goriškem 18 posojilnic in 12 nadenarnih zadrug, v kanalskem 1 posojilnico in 1 nadenarno zadrugo, v krminskem 2 posojilnici, v tominskem 3 posojilnice, v cerkljanskem 1 posojilnico in 2 nadenarni zadrugi, v kobariškem 6 posojilnic in 1 nadenarno zadrugo, v bovškem 1 posojilnico in 1 nadenarno zadrugo, v komenskem 5 posojilnic, v sežanskem 1 posojilnico in v tržiškem 1 posojilnico.

Skupnega prometa je bilo v letu 1907 kron 1.774.644 74, v letu 1908 pa K 3.984.231 86.

Denarna sporavnava z zadrugami je znašala v l. 1907 K 684.405 07, v l. 1908 pa K 1.432.077 24.

Stanje naloženega denarja pridruženih zadrug je bilo koncem leta 1907 K 273.565 70, koncem l. 1908 pa kron 595.322 91. Stanje izposojil vseh pridruženih zadrug je bilo koncem leta 1907 K 157.513 12, koncem l. 1908 pa K 326.492 82.

Denarni promet s „Centralno posojilnico“ je znašal v l. 1907 K 788.435 58, v l. 1908 pa K 1.648.009 96. Naloženega denarja pri „Centralni posojilnici“ je bilo koncem l. 1907 K 124.091 47, koncem l. 1908 pa K 281.082 46. Izposojil je bilo pri „Centralni pos.“ koncem leta 1907 K 5.461 84, koncem l. 1908 pa K 52.114 45.

LISTEK.

Zaklad.

Š A L J I V P R I Z O R.

Spisal: *Dragotin Vodopivec.*

(Dalje.)

Krčmar. Potem sta, gospoda, najbrž iz mesta, hočem reči kancije.

Pavel. Da si ne bode s tem toliko glave belili, vam povem, kakšen poklic imava. Midva sva preiskovalca zakladov.

Krčmar. (Začudeno.) Preiskovalca zakladov?

Peter. Da! Ali kratko rečeno, zakladov iščeva.

Krčmar. Hm, hm, čudno! Če smem vprašati, kako in na kakšen način iščeta zakladov?

Pavel. To je najina skrivnost.

Krčmar. Pa kako vesta, kje ravno leži zaklad zakopan?

Pavel. To je zopet najina skrivnost.

Krčmar. Prosim gospoda, ako bi bila tako dobra in bi tudi mene naučila tiste skrivnosti. Saj bi ne bilo zastonj. Nič ne rečem, da bi vama ne vrgel par kron za to.

Pavel. Prav lahko. Nič lažjega ni kakor to! Samo molčati morate.

Krčmar. Molčal bom pa kakor zid!

Pavel. (Vzame palico v roke). Poglejte! S pomočjo te palice vzdigneval vsak zaklad. Ta palica ima namreč takšno moč v sebi, da kjer leži zakopan zak ad, trikrat poskoči!

Krčmar. Jedet! Jedet. Takšnega pa še ne!

Peter. Kakšnemu drugemu bi midva ne izdala svoje skrivnosti! Ampak ker vidiva, da ste mož in da znate molčati, sva vam povedala to brezplačno. To se pravi, midva ne potrebujeva denarja, ker ga imava zadosti. Nekaj nama boste vendar dali, namreč šest parov klobas in dve steklenici vina. Ste li zadovoljni?

Krčmar. Kaj bi ne bil zadovoljen? Še več vama dam, če hočeta!

Pavel. Toraj idite po vino in klobase, potem gremo na zaklade.

Krčmar. Oprostita gospoda. Kdo mi bo porok, da med tem časom, ko pojdem po klobase, mi vidva ne utečeta?

Peter. (Proti občinstvu.) Šmen-trani krčmar ali je nezaupen!

Pavel. Ne bojte se! Tega midva ne storiva. Da bodele bolj prepričan, nesite mojo suknjo seboj.

Krčmar. (Vzame suknjo in gre.)

Pavel. Juhu huj, vendar sva ga ugnala. To je kupčija!

Peter. Dobro je bilo kosilo, še boljša bo pa večerja.

Pavel. Oj, neumnost daleč sega. Samo znati je treba neumnost sebi v prid obrniti. Seveda, ko bi midva tega ne znala, bi danes za večerjo stradala!

Peter. Polovico sveta živi danes od same sleparije in neumnosti! Zakaj bi tudi midva tako ne delala? Če se drugim svet na glavo ne podere,

se tudi nama ne bo! Juhuhu! (Skače od veselja.)

Pavel. Dosti je te telovadbe, ker midva nisva predtelevadca in bi si lahko v teh navdušenih prostih vajah kakšno nogo ali roko zlomila. Zato svetujem, da lepo mirno sediva in čakava, da pride krčmar se svojim tovorom. Lahko se mu vzbudi sum, da ga misliva naplahtati, ker tako nezaupnega krčmarja še nisem videl.

Krčmar. (Vstopi z vinom in klobasami). Tukaj, gospoda so klobase in vino. (Postavi na mizo).

Peter. Dobro, gospod krčmar!

Krčmar. Zdaj pa lahko gremo iskat zaklade.

Pavel. Takoj gospod krčmar! (Gre na sredo odra s palico v roki).

Krčmar. Počakajte gospoda, da zaprem prašiče v hlev, sicer mi kakšen v grapo pade.

Pavel. Oj sreča — trikrat sreča, palica mi je v roki trikrat poskočila, zaklad sem našel!

(Dalje pride.)

Darovi.

Za „Šolski Dom“

so plačali predsedništvu: Podčavenski na račun ustanovnine 40 K. pri otvoritvi kuhinjske šole zbrali vabljeni gosti 65 K. „Centralna posojilnica“ v Gorici iz razpoložnega zaklada 1000 K.

Upravištvu je došlo: Ivan Uršič, posestnik Idersko 1 K. Presrečna hvala vsem darovalcem!

Privoščite si večkrat na teden izborne testenine „PEKATETE“.

Domače in razne vesti.

Odbor „Slovenskega sirotišča“ je tako-le sestavljen: Monsignor Jos. Pavletič, ravnatelj, dr. A. Pavlica, podravnatelj in blagajnik, župnik Iv. Kokošar, prefekt, šolski nadzornik in prof. Fr. Finšger, zapisnikar.

Imenovanje. — Za ravnatelja na tuk. c. kr. višji realki je imenovan g. Viktor Slop pl. Kadenberg, dosedaj profesor na c. kr. višji realki v Celovcu.

Smrtna kosa. — V Solkanu je umrla hčerka g. župana v najlepših letih svoje dobe g.čna Pavla Mozetič in sicer dne 25. t. m. ob 5. uri pop. Pogreb se je vršil v četrtek ob 8. uri zjutraj. Naše iskreno sožalje potrti družini in ostalim sorodnikom!

Dar. — Društvu za podporo izpuščenih kaznjencev in njegovih nedolžnih rodbin za Goriško-Gradiščansko je daroval prevzvišeni knezonadškof dr. Frančišek Borgia Sedej 100 K. Za zavetišče za mlade izpuščence iz ječe je daroval dr. Edvard Pavel Seitz iz Trsta 20 K.

Pritožbe proti državni železnici. — Večkrat smo že pisali o pritožbah potujočega občinstva na črti Trst-Jesenice, posebno pa Gorica-Jesenice. Pisali smo, kako se ubogi potniki tlačijo po železniških vozeh kakor sardele v sodu. Kjer je odločen prostor za 10 oseb, se jih nagnjete gotovo 15—20. Kdor potuje posebno sedaj v tej vročini v taki gnječi, ta ve, kaj se pravi potan biti. Ne pomagajo ne pritožbe, ne prošnje, ne zahteve. Potnik, ki plača vožnjo po železnici, da dobi v železniškem vozu tudi pošten sedež, mora stati na hodnikih vozov, in še celo v vozove za živino spravljajo ljudi. To se godi posebno ob nedeljah in tržnih dneh. Uprava državnih železnic bi vendar morala poskrbeti za zadostno število vozov za osebni promet. Južna železnica v tem oziru boljše postreže kakor državna. Sedaj o binkostnik praznikih se bodo potniki spet kuhali in gnjetli po železniških vozeh. Koliko mrmranja bo med potujočim občinstvom, to bodo najbolje vedeli železniški sprevodniki. — Železniška uprava naj bi poskrbela za zadostno število železniških vozov za osebni promet, kajti kdor plača, ima provico tudi zahtevati.

Iz centralnega semenišča v Gorici. Šolsko leto v goriški bogoslovnici konča letos dne 17. julija. Posvečevanje novih duhovnikov bo 18. julija.

Opozarjamo občinstvo na jutrajšnjo gledališko predstavo društva „Zvezda“ v Sovodnjah, pri kateri se ponovno vprizori Medvedova tragedija „Za pravda in srce“. Predstava se začne ob 4. uri pop. Po predstavi nastopijo telovadci ob razsvetljavi bengalov in pa mešani in moški zbor.

Železnica Gorica-Červinjan. — Železniško ministerstvo je z odlokom z dne 1. maja t. l. določilo, da se ima izvršiti revizija trasirane železniške črte Gorica-Červinjan dne 15. junija t. l., in ako bo treba tudi v naslednjih dneh. Dotična komisija se zbere omenjenega

dne ob 10. predpoludne v deželni dvorani. Dotični načrti se nahajajo na tuk. magistratu ter na okrajnih glavarstvih v Gorici in Gradišču, ter je dovoljen ogled istih vsakemu, ki se za to zanima in ki bi hotel v varstvo svojih interesov podati omenjeni komisiji kake pritožbe.

Izvozni trg v Gorici. Dne 26. t. m. je bilo pripeljanih na izvozni trg v Gorico 6 kvintalov mandeljnov po 14 K kvintal, 850 kvintalov črešenj po 14 K kvintal, 45 kilogramov jagod po 1.60 K kilogram, 50 kvintalov graha po 2.40 K kilogram ter 30 kvintalov špargljev po 50 K kvintal.

Dne 27. maja je bilo pripeljanih na izvozni trg: 900 kvintalov črešenj srednja cena 10 K kvintal, 35 kilogram jagod po 1.80 K kilogram; 30 kvintalov graha, srednja cena 26 K kvintal; špargljev 20 kvintalov, srednja cena 52 K kvintal.

Dne 28. t. m. je bilo pripeljanih na goriški izvozni trg in sicer: 1.100 kvintalov črešenj, srednja cena 28 K kvintal; 40 kilogr. jagod po 1.60 K kilogram; 50 kvintalov graha po 24 K kvintal; 30 kvintalov špargljev po 50 K kvintal.

Dopolnilne volitve v mestni svet goriški za I. razred, so se vršile včeraj. Izvoljeni so kandidati ital. liberalne stranke in sicer: Pontoni Anton, prof. Violin Egidij, Frantz Artur in Mültsch Jožef. Noben kandidat ni dobil 200 glasov.

„Banca popolare“. V torek je imela ta banka, ki je vsled velikanskih izgub pri igrah na borzi prišla v take denarne zadrege, da ni mogel nikakor izostati polom, svoj izvanredni občni zbor v dvorani tukajšnjega gledališča, katerega se je udeležilo nad 300 oseb iz Gorice, iz Trsta, iz Furlanije in z Videmskega. Ta zbor je bil skrajno viharjen, kar je popolnoma naravno, če se pomisli, da znašajo dosedaj znani primanjkljaji nad 2.300.000 K. — Ti neredi v banki pa niso od včeraj, kajti prejšnji ravnatelj banke, italijanski podanik Colle, na katerega bodisi da po pravici ali pa tudi krivici zvrčajo vso krivdo, je odnesel pete uže meseca februarja tega leta, in kmalu potem so člani načelstva banke spravili skupaj znesek 800.000 K, meneč, da se bodo s to svoto pokrili vsi primanjkljaji. Ali varali so se, kajti vsako toliko prišlo se je zopet in zopet na sled večjim nerednostim in primanjkljajem, tako, da se sodi, da znaša ves primanjkljaj tamokoli 2.300.000 K. Najprej zatekli so se člani načelstva k banki „Credit“ na Dunaju s posredovanjem poslovođe tukajšnje njene podružnice g. Pavie, da bi ta pritekla „Popolari“ na pomoč ter jo rešila zagate. Banka „Credit“ pa je to ponudbo kar naravnost odklonila. Namesto nje pa je prevzela vendarle likvidacijo „Banca commerciale triestina“ pod pogojem garancije enega milijonona in 500.000 K, katero so ji prikrbeli baje člani ravnateljstva „Banca popolare“ in drugi. — No, in v tem smislu je bil v torek na občnem zboru stavljen in vsprejet tudi predlog, namreč da „Banca popolare“ likvidira ter da likvidacijo prevzame „Banca commerciale triestina“. Obenem je bil izvoljen poseben likvidacijski odsek in pa poseben odsek, ki naj natančno preišče vzroke in krivce tega poloma.

Kazensko sodišče baje zasleduje bivšega bančnega ravnatelja Colleja, ki se nahaja v bleščeni deželi.

„Društvu za varstvo zanemarenih otrok za sodni okraj Tolmin“ so darovali g. dr. R. Gruntar, odvetnik v Tolminu, g. dr. pl. Fabris c. kr. notar v Tolminu in dež. sod. svetnik Primožič namesto venca na krsto blagega in za vse dobro vnetega društvenega sovstavnika Stankota Vrtovca, vsak po 10 K.

Nagla smrt. Andrej Kuin, star 38 let, je v sredo na nekem dvorišču na Kornju nenadoma umrl. Pravijo, da je

malo prej popil mnogo žganja, baje nad 1 liter.

Izpred sodišča. — Te dni se je moral zagovarjati pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem Andrej Humar iz Kala na Kanalskem. Tožen je bil, da je smrtno ranil v gostilni Štefanu Bratuša v Kalu na novega leta dan 35-letnega Andreja Cvetrežnika, očeta 5 nedorastlih otrok. Vsled dobljene rane je Cvetrežnik umrl. Priče pa se niso morale natančno in z gotovostjo izreči, da je res Andrej Humar smrtno ranil Cvetrežnika. Vsled tega ga je sodni dvor obsodil le v 7 mesečno ječo z enim postom na mesecu.

Nezvesta služkinja je 26-letna A. G. iz Ajbe, ki je služila v Semeniški ulici št. 12. Ukradla je svojim gospodarjem razne predmete. Le ti so jo oddali policiji, ki jo je k sebi poklicala. Sprva je skušala tatvino zanikati, a v izpovedanju se je zarekla. Odvedli so jo v zapor.

Kolesarsko društvo „Danica“ je sklenilo, ker je vedno več zanimanja za dirko, katera še bode vršila dne 20. junija t. l., da odredi še poseben oddelek in sicer za dirkače, kateri so si že pridobili kako darilo. Dirka se bode vršila: Miren-Gorica 475 km. Darilo bode velika pozlačena svetinja. Vseh daril bode 7 in eno posebno za I. dirkača. Pri polževi dirki bodo 3 darila. Dirkačev se je uže precej vpisalo in sicer tudi od bratskih kolesarskih društev: „Komen“, „Soča“, „Miren“, „Zarja“, „Sloga“. Pričakuje se, da se vpišejo še drugi dirkači drugih društev. Vpisovanje se vrši pri predsedniku društva g. B. atje I-u. Natančni vsprejedi se pravočasno naznani.

„Kmetov prijatelj“, list, ki ga izdaja deželni odbor za naše kmetovalce, ima v svoji 10. številki sledečo vsebino: 1. Živinoreja: Koze ljubijo me njavo v krmljenju; najbolj pogoste bolezni pri kuncih: prehod od suhe krme na zeleno; zakaj so moški boljši za molžnjo kakor ženske. 2. Mlekarkstvo: Kako hladiti mleko. 3. Poljedelstvo: Zakaj peša detelja?; kakšno vrednost ima svinjska gnojnica. 4. Vinogradništvo: Škropite trte o pravem času; pihalnike proč; kako kaže vinska letina. 5. Kletarstvo: Plesnoba v kletih. 6. Sadjarstvo: Jabolčni, molj. 7. Čebelarstvo: Matica.

V kinematografu v „Centralu“ bode danes zvečer ob 8. uri koncert, pri katerem svira vojaška godba. Kine-

matografske slike, katere so ta teden na vsprejedu, so zelo zanimive. Vsako soboto so ti koncerti prav dobro obiskani, kar znači, da vodstvo kinematografa se res potrudi, da nudi občinstvu lep učitek. Priporočamo ta kinematograf!

Tvrdba Kerševani & Čuk je otvorila podružnico v Semeniški ulici št. 8, tik klobučarja g. Fona. V tej filijalki se prodajajo razni šivalni stroji, dvokolesa, samokresi, puške itd.

Postiljoni od 25. t. m. ne smejo imeti več klobukov, ampak čepice.

Razpisan je natečaj za službo ravnatelja „Zemljiščno-verisijskega zavoda kraljevine Dalmacije s sedežem v Zadru“. Ravnatelj postane deželni uradnik v VII. činovnem razredu in s pravico do pokojnine, kakor tudi za oskrbo udov in sirot, kakor je to sklenil deželni zbor in kakor določajo veljavni državni zakoni, ki urejajo pokojnine državnih uradnikov. Onim, ki bi reflektovali na službo ravnatelja, na voljo je staviti tudi posebne pogoje. O sprejetju teh pogojev odločil bode deželni zbor dalmatinski. Prošnje vlagati je pri deželnem odboru do 20. junija t. l.

Znižane cene šolarjem na državnih železnicah. — Opozarjajo se mero-dajni krogi, da je v osebnem tarifu drž. železnice določilo, po katerem plačajo šolarji izletniki do 20 leta polovično, otroci pod 10 leti pa četrtinko vozne cene. Na to se večkrat pozabi, in ljudje preveč plačajo, ali imajo neprijetne sitnosti pri želez. osebnih blagajnah.

Hajdnova stoletnica. — V Eisenstadtu se je vršila v četrtek 100-letnica nemškega komponista Hajdna, ki je zložil tudi našo cesarsko himno. Prišlo je tja z Dunaja mnogo odličnjakov, med njim naučni minister Stürgh, namestnik grof Kielmansegg, župan Lueger in drugi. Med slavljem je držal dr. Lueger v cerkvi govor, v katerem je rekel, da polaga s ponosom venec na grob začetnika avstrijske himne. Svoj govor je končal z besedami: „Živio cesarstvo per omnia saecula saeculorum“. Popoldne je bila svečanost na dvoru kneza Esterhazyja, kamor je došel en uradnik in naznanil, da se dr. Lueger z zastopniki Dunaja ne more odzvati k slavnosti na dvor madjarskega kneza, kjer se ne sme svirati cesarske himne.

Električna gonilna sila za alpske železnice. — Kakor poročajo, namerava železniško ministerstvo izrabiti vodno moč Save pri Kranju za proizvodnjo elektrike, ki bi gonila alpske železnice. Kranjski deželni odbor se temu upira z

Oznarilo.

Genjenim odjemalcem se naznanja, da se je z današnjem dnem znana trgovina z modnim blagom v **Zornikovi hiši**, Gosposka ulica števil. 11 **zopet otvorila.** Podpisani se priporoča zagotavlja je slavno občinstvo točne postrežbe. **Prodaja se blago tačas s popustom 20—50 odstotkov.**

J. Kravagna.

Zahvala.

Za duševno podporo in tolažbo med dolgo trajajočo in mučno boleznijo preljubljene hčere oziroma sestre, za mnogobrojno spremstvo ob pogrebu, za ginljivo petje pred hišo žalosti in na grobu, za podarjene krasne vence se presrečno zahvaljuje podpisana družina posebno prečastiti duhovščini, slavni čitalnici solkanski in gospodu zdravniku dr. Thoma. Vsegamogočni tisočero povrni.

V SOLKANU, dne 28. maja 1909.

Žalujoča družina MOZETIČ.

Blagovni promet je znašal l. 1907 K 98.406-93, v l. 1908 pa K 209.563-03. Tega prometa se je udeleževalo l. 1907 le 17 zadrug.

V „Goriški zvezi“ se je osnoval v minulem letu po prizadevanja g. dež. odbornika Berbuč-a vinarski odsek, ki ima nalogo pospeševati razprodajo domačih vin. Ta odsek je poskrbel, da so bila naša vina častno zastopana na dunajski vinski razstavi. Za to svoje delovanje je bila „Goriška zveza“ odlikovana s častno diplomom.

Pri vsem tem ogromnem delu je „Goriška zveza“ končala poslovno leto 1908 le z malim dobičkom K 759-24, kar priča, da se je „Goriška zveza“ v l. 1908 žrtvovala za kmečke koristi, ki jih zastopa.

V nadzorstvo so bili izvoljeni gg.: Ivan Rojec, župnik v Mirnu; Josip Štrancar, župnik v Rihembergu, dr. Anton Breclj, zdravnik; dr. J. Ujčič profesor bogoslovja in Leopold Pavlin, nadučitelj v Sovodnjah.

Dopisi.

Iz Vrtojb. (Odgovor zadnjemu „Km. glasu“.) Pišete, da ste me zadeli v živo. Za božjo voljo! Čemu se tako smešite? Menite, da smešite mene, — pa je ravno nasprotno res! Kaj mislite, da na svetu samo jaz pijem zdravila? In to predbacivanje naj bi bilo orožje, ki naj bi me v živo zadelo? Jaz Vam rečem, da ne morete imeti vse v redu v zgornjem nadstropju. Zato Vas hočem poučiti, da z nadnaravnimi silami ni umestno se šaliti, kajti Bog ima za vseh bolezni in zdravje. S tem ste se sami razkrinkali... Vsled tega je pod mojo čast Vam odgovarjati, marveč le pomilujem stranko, da nima boljše moči za tako nalogo.

Smešite se s trgovskimi vprašanji, katerih nič ne razumete! Saj nimam komu odgovarjati! Ravno tako se tudi smešite z vprašanjem o onem „Štandrežanu“, ki je pisal v „Km. gl.“ Jaz sem omenil le dopisnika, Vi pa kar cel Štandrež vtikate vmes. Dopis je bil sicer v Vaši kovačnici ustvarjen, le ime ste mu dali: „Štandrež“.

Nepotrebno javkate tudi, da me sosedje sovražijo. Čemu? Saj nisem nobenemu žalega storil. Jaz se počutim dobro z njimi in oni z menoj. Saj menda niste Vi cela občina!... Preveč ljubite samega sebe. Sliši se, da ste tudi socialce pritegnili k sebi in kmetu in da so oboji mene zapustili. Joj! Kaj bom počel — brez njih? In Vi z njimi?...

Enako „strašno“ je zame, kakor pišete, da me tisti biljenski poslanec prezira. Joj, to me boli! Posebno me boli, ker si je stekel biljenski poslanec uže neprecenljivih zaslug —? — za svoje volilce!...

Da bi si pa jaz le drznil misliti, da bi bil izvoljen v občinski svet vrtojbenski, ali za župana, in še celo za poslance, to pa je preveč! Kam ste zašli, Vi smešni urednik! Jaz poznam samega sebe, in vem, da nisem vreden vsem Vam čevlje odvezati, ker nimam ne duševne, ne fizične zmožnosti za to. A Vi niti tega ne znate!

V zadoščenje mi je, da je novi obč. svet vkrenil vse po mojem receptu. S tem je dokazano, da nisem bil — ki-movec ne tam in ne drugod.

Nepotrebno Vas tudi skrbí, da sem postal iz veletržca le navadni kramar. Skrbite raje za sosedo, da jih privedete v moj položaj. Izgledate pač smešno, kakor ona ciganka, ki farba — pardon — prorokuje drugim srečo, sama pa strada.

Pišete, da pijem sodo. To ni tako velika potrata! Saj stane cel kilo sode kolikor 1 liter vina. A soda mi zadoštuje kilo za 2 meseca, liter vina pa za 10 let. Čemu me slikate za potratneža? Jaz vem, da lahko izhajam. Zato bodite le sebi varuh, nikar pa meni. Vsakemu želim biti veleposetnik in zraven še kramar. Potem bo uže šlo — počasi — vse na bolje. A Vaša šola ne vodi nasproti tem ciljem, marveč v pogubo.

Vi, urednik, pa le nadalje smešite mene v Vašo nečast. Niti odgovarjal ne bom, ker nimam komu! Pameten mora odnehati, bebec nikdar! Pika.

Smast pri Kobarižu. — Tukaj je umrla v zgodnjih letih svojega življenja Alojzija Koren, članica dekliške „Marijine družbe“, katero je spravila v grob neusmiljena sušica. Krasno spremstvo na potu k večnemu počitku so pokojnici priredile „Marijine hčere“, ki so pele pred hišo in ob grobu. Pokojnika je služila v Gorici pri veleč. g. dr. Žigonu, profesorju blagoslovja v Gorici. — Svetila ji večna luč!

Politični pregled.

K parlamentarnemu položaju.

Korespondenca „Zentrum“ poroča: Zaupniki „Slovanske jednote“ so imeli v sredo posvetovanje, pri katerem se je sklenilo enoglasne taktične ukrepe glede razprave proračunskega odseka in z ozirom na splošni parlamentariški po-

ložaj. Sklepi so obvezni za stranke, ki so zastopane v „Slovanski jednoti“.

Čehi in Jugoslovani se bodo — tako poroča omenjena korespondenca dalje — v proračunskem odseku izogibali vsega, kar bi moglo zavlačevati posvetovanje v odseku ali zmožiti razmerje k ostalim strankam, ki niso v vladnem taboru. Razpoloženje v „Slovanski jednoti“ je samozavestno. Združena, v vsem in vsakem solidarna, pričakuje opozicija popolnoma mirno in odločno daljnega razvoja stvari, ne da bi imela potrebo se spuščati v kakoršnakoli pogajanja.

Proračunski odsek državnega zbora.

Proračunski odsek je v četrtek končal razpravo o proračunu pravosodnega ministerstva. Ta proračun je bil sprejet z 21 proti 20 glasovom. Potem je pričel pripravljati proračun naučnega ministerstva.

Dvoboj med dvema drž. poslancema.

V četrtekovi seji državnoborskega proračunskega odseka je Vsenemec Malik očital Čehu baronu Rosbergu, da je renegat. Baron Rosberg je pozval Malika na dvoboj, katerega je Malik vsprejel. Dvoboj se je vršil včeraj na pištole. Iz dvoboja pa sta oba odnesla zdravo kožo.

Ali ni to vrhunec nesramnosti, da si držne človek, ki sliši na ime Malik, torej na skozi in skozi slovansko ime, očitati baronu Rosbergu renegatsvo zaradi tega, ker je njegov priimek nemški?

Nova pogajanja z Mažari in njih zahteve.

Cesar je poveril dr. Wekerlu nalogo, da se z avstrijsko vlado na eni in ogrskimi strankami na drugi strani jame pogajati, da reši krizo, ki je na Ogrskem nastala in se vleče dalje. Wekerle je sestavil program, ki vsebuje velike gospodarske in vojaške koncesije za Ogrsko, med drugim carinsko ločitev, v polkih pa uvedbo mažarskega službenega jezika. O ločitvi banke in mažarskem poveljevalnem jeziku ni govora, ker cesar tega pod nobenim pogojem ne dovoli. Ogrji hočejo Avstriji „koncedirati“, da se sedanja pogodba uveljavi do leta 1927.

Vprašanje novih nemških vsenčilišč.

„Neue Freie Presse“ doznaja iz nemških parlamentarnih krogov, da bodo nemške stranke glasovale proti češki univerzi na Moravskem, češ, da bi imela služiti omenjena univerza katoliškim namenom.

Glede rusinske gimnazije bodo zavzele nemške stranke isto stališče, kakor Poljaki. Poljski klub še ni napravil

konečnega sklepa, vendar se zdi, da ne stoji na stališču popolne negacije.

Glede slovenskega vsučilišča pravijo nemški poslanci, da niso dani predpogoji za isto, ker še ni dovolj razvito slovensko srednješolstvo in bi torej bodoča slovenska univerza ne imela dovolj slušateljev. Manjkale bi pa tudi učne moči in potrebna učila. Zato so nemške stranke v vsakem slučaju proti ustanovitvi slovenskega vsučilišča.

Ustanovitvi italijanske univerze na Dunaju nemški poslanci ne bodo nasprotovali.

Razpust ogrskega državnega zbora.

List „Katoliška korespondenca“ piše, da bo ogrski državni zbor razpuščen.

Vseslovanski kongres v Petrogradu.

Na vseslovanskem kongresu, ki se je vršil te dni v Petrogradu se je sklenilo, da se najdalje do l. 1912 priredi v Petrogradu vseslovanska razstava. Ravnotako se je na omenjenem kongresu tudi sklenilo, ustanoviti vseslovansko banko z ustanovno glavnico 50 milijonov K.

Protiavrstirske demonstracije v Milanu.

Dne 26. t. m. je priredil občinski svet v Milanu banket v spomin bojev pred pol stoletjem, ko se je morala Avstrija umakniti iz Lombardije. Pri tem banketu so razni govorniki, med njimi tudi „mednarodni“ socialist Scalfatti, Avstrijo strahovito napadali, Francoze pa povzdigovali v deveta nebesa.

Turčija.

V Carigradu in drugod v Turčiji so dan na dan na dnevnem redu izvršitve smrtnih obsodb. Obešajo se ljudje na vseh koncih in krajih. Pošiljajo se bivši dostojanstveniki v prognanstva. Mladoturki se maščujejo kjer le morejo nad Staroturki.

Kakor je znano, so turške oblasti zaplenile vse imetje bivšega sultana Abdul Hamida. To imetje bilo je ogromno. Zdaj brskajo po raznih arhivih in pisarnah starega sultana. Listi poročajo, da je bil stari sultan jako premeten človek. Ako je komu kaj izplačal, dal si je napraviti pobotnico. In tako so sedaj našli med sultanovimi spisi vse polno pobotnic, med njimi tudi take, ki nosijo podpise raznih inozemskih dostojanstvenikov. Celo poslaniki drugih držav se niso branili sprejeti „šenkov“ in še precej lepih „šenkov“ od bivšega sultana. Listi pravijo, da je prav temu pripisati, da sta bila zadnje čase dva poslanika odpoklicana.

LISTEK.

Finžgarjev „Divji lovec“.

(Nekoliko misli k pričakovani predstavi.)

Ves svet je velik oder in življenje je drama, ki se vrši na njem. Kdor hoče spraviti na majhen oder sliko tega življenja, ta more in mora vzeti le del, le košček tega življenja, da ga nariše v dejanju drame kolikor mogoče živo in verodostojno; pesnik ukrade kje odlo-mek življenja in ga vrže na oder — naj si bo to življenje gorenjskega kmeta, ali pa psihologična analiza histerične žene.

Na odru se odpira pesniku tako vsestransko in obširno polje, — kakor so obširne in vsestranske meje življenja. — Z odprto roko je posegel Finžgar v življenje in nam postavil na oder odlomek tega življenja. Marsikomu je življenje le smrad in gnjiloba salonskega življenja; — ali pa ni to življenje, ki nam ga slika Finžgar vse bolj pristno, vse bolj zdravo in krepko, vse bolj resnično in pravo in živo, še nepokvarjeno — naravno in primitivno, — še nepoumetnično. Finžgar je realist, — vsaj v tej igri; — on riše s krepkimi, odločnimi in razločnimi potezami; on ne ljubi v senco zabrisanih silhuet, ampak žive in resnične postave, doma s

solčnih planin, krepke in čvrste; — on jih čisto nič ne potvarja in zatajuje, podaja nam jih, kakor jih je vzel iz naroda: to so naši, čisto naši ljudje; on nam podaja naš narod, kakoršen je in kakoršnega on ljubi in kakoršnega naj bi mi ljubili; on nam ne podaja poživljenih, pa tudi ne poidealjenih ljudi, — ker ti bi ne biti več naši. On je spisal ljudski igrokaz, — življenje iz življenja, — iz naroda za narod; — če bi nam podal drugačne ljudi, bi se gorenjski kmet, bi se slovenski kmet ne spoznal na odru, ne bi se hotel spoznati in priznati, da je to on: „To nismo mi! V nas je več življenja, več krvi in več moči! Mi ne sanjarimo, ampak živimo; — mi molimo in preklinjamo; — nismo angeli, a tudi vrangi ne“.

In Finžgar pozna ta narod, ki živi med njim, pozna dobro njega in njegovo življenje; on ni študiral svoje drame pri tujih dramaturgih, direktno iz tega življenja jo je vzel in proučil; on se ne drži šablonskih metod; pri njem ne padajo ljudje samo vsled tragične krivde, ali pa vsaj ne skuša on reklamirati malenkostne krivde za greh, ki zasluži smrt. Pri njem ima tragični konec pečat resničnega življenja, ki ne pozna ne meritornih kreposti ne tragičnih krivd, ki ne pozna ne logičnih konsekvenc ne dramatične tehnike. Če je kdo dezerter samo radi čiste, poštene ljubezni, če

je divji lovec, če ljubi Majka Janeza s tako čisto in tako zvesto ljubeznijo, — to menda še ni krivda, ki zasluži smrti; — a Finžgar je realist, — on obsodi ljudi, kakor jih pogostokrat obsoja življenje na smrt brez krivde.

Morda se bo kdo zgražal, da so nekatera mesta prerobata; kaj bi se zgražal nad igro, nad življenjem naj se zgraža, ki je včasih še stokrat bolj robato, bolj surovo, bolj kruto. — Finžgar nam slika gorenjskega kmeta, nekakšen prototip našega naroda; zakaj naj bi se ga sramovali, zakaj naj bi ga tajili? Kaj hočemo pritajiti narodovo življenje, — njegovo dušo? — Kaj hočemo zatajiti svoj lastni narod z dušo in telesom? — Kaj bi oblačili gorenjskemu kmetu glave rokavice, če mu ne gredo na roko! — Kaj bi ga učili deklamirati lažnjive fraze, če mu gre odkritosrčna kletvica bolj od srca! — In če je kje kakšna pega, kaj bi jo tajili in prikrivali, saj še solnce ne more svojih prikriti in pritajiti! — Finžgarjev realizem je zdrav realizem, ne pa tisti lažni realizem, ki zre s črnimi naočniki v svet, ki vidi vse črno, povsod le mglo, le blato in smrad; njemu so ljudje — ljudje; on nam kaže v našem narodu mnogo dobrega in mnogo slabega; — narod gleda na odru samega sebe, kakor bi se zrl v srcalu, tu spozna svoje svetle in svoje temne strani; ponosen

je na svetle in temnih se sramuje; to deluje bolj kakor dolgočasne moralne deklamacije.

„Poglej, to je belo — to je črno; — to je lepo — to je grdo; ali čutiš razliko, kako velika je?“ — Resnično razliko in veliko nasprotje kontrastov spozna človek, ko zre dva kontrasta drugega tik drugega; greh je tik čednosti toliko večji, kakor pa če stoji sam zase. — Ali ni najboljši prijatelj človeka za vrat in postaviti ga pred zrcalo: „Glej, to si ti!“ — „Da, res je.“ — „Le preštudiraj se, pa boš videl kakšen si!“ — In gledal bo in videl mnogo dobrega in mnogo slabega; tako najlepše in najprej spozna, kaj je treba popraviti in kaj opustiti. — Ali tak resničen, — zdrav realizem, iz življenja zajet res ubija, — ali ne dviga, ali ne oživlja?

„Divji lovec“ je ljudski igrokaz, zajet iz življenja, in kdor ga hoče do dna umeti in občutiti, treba da pozna naš narod in njegovo življenje skozi in skozi, sicer ne more igre res uživati.

„Divji lovec“ nima v sebi nič, kar bi človeka dvigalo, — poreče morda kdo. — Seveda, — za človeka, ki vse drugače misli, vse drugače čuti in vse drugače živi, kakor to priprosto ljudstvo, ki nastopa na odru, — za takega ne bo nič. — A da bi ta igra priprostega ljudstva res ne dvigala!

(Dalje pride.)

vsemi silami, ker bi hotel ohraniti omejene vodne moči za domačo industrijo.

Bogat ribji lov. — Ponoči dne 27. t. m. je ribič Aleksij Torre pri Lisi v Dalmaciji nalovil 2 milijona sardel. Odal jih je tamošnjim konzervnim tovarnam, ki so mu jih plačale po 3 K vsak tisoč.

Vabilo na redni občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Bovcu, registrovane zadrage z neomejeno zavezo, ki se bode vršil v nedeljo dne 6. junija 1909 ob 4. uri popoldan v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Pregled in potrjenje računskega sklepa za 1. 1908. 3. Izvolitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Listnica uredništva. — Na željo župnika iz Kojškega, prečastitega g. Franca Mariniča potrjujemo, da ni on pisal dopisa iz Kojškega, katerega smo priobčili v zadnji številki.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26, postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkah in steklenicah; z domačim pristnim tropinovecem I. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej tranko goriška postaja.

Cene zmerne.

**Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo**

Žensko

ki bi pomagala pri stroju sprejme takoj „Nared a Tiskarna“ v Gorici.

**Grand
Elektro Bioskop Central.**

Danes 29. maja ob 8. uri zvečer

5. veliki „Highlife“ večer združen z vojaškim koncertom pri katerem svira orkester pešpolka št. 47. iz Gorice.

Novost za Gorico.

1. Izlet v Sudan. 2. Arhitektski učenc. 2. 13 jih je pri obedu. 4. Čuvaj banke. 5. Zgubil sem zamorca. 6. Čarovne škarje. 7. Raziskovalci biserov. 8. Francija in njena mornarica. 9. Srdita gospa.

Poprava in komisijska zaloga dvo-koles in šivalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilni

ter vsakovrstne plošče, zastopnik automatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev. — Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem pri

BATJEL-u

GORICA Stalna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. — Novi slovenski ceniki franko.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori

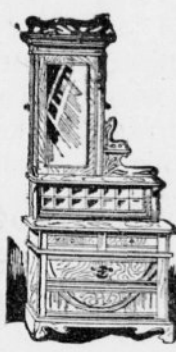
na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stikalnic itd.

Učenca,

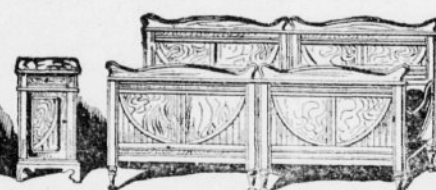
ki bi imel veselje do čevljar-skega obrta, s primerno izobrazbo sprejme v poduk pod ugodnimi pogoji Anton Bratuž, čevljar-ski mojster v Idriji, Kranjsko.

Izdeluje tudi stavbarska in cerkvenega dela. Izgotovljeno pohištvo lastnega izdelka priprosto in fino se dobi pri

Anton Černigoj - Gorica.

Tržaška ulica 18.

Gramofone in govoreče automate

v 11 različnih modelih prve, šega družinskega aparata močno do nečega avto-in kojih elegantnost in dopresiglevala, ter kojih brezna sploh znano, ponuja po

vste, ko so vsi od najcenej-pa do naj enksnrioznega mata, izdelke prve vrste seči glas in jako je nepogrešno funkcioniranje je najnižjih cenah priljubljena

tvrdka „Landstrasser Grammophon - Versandhaus“

WIEN, III 1, Thomasplatz N.o 8.

Glavni zastopnik za goriško in okolico je

J. BATJEL v Gorici, Via Duomo šte. 3.

Kuhinjska in gospodinjska šola v Gorici.

Naznanja se s tem sl. občinstvu, da se „Kuhinjska šola“ v Gorici zopet otvori dne 27. maja in sicer v „S. Gregorčičevem Domu“ v I. nadstropju, ulica Veturini. Učenke, ki bi hotele obiskovati to šolo, oglasijo naj se do 24. maja t. l. pri vodstvu te šole, ki se nahaja v prej omenjeni hiši. Plača se samo za pouk za vsako učenko po 24 K na mesec. One učenke pa, ki bi hotele v „Kuhinjski šoli“ hrano dobivati in tam stanovati, plačajo 60 K na mesec. V „Kuhinjski šoli“ postreženo bode sl. občinstvu z vsakovrstnimi tečnimi in okusnimi jedili po zmer-nih cenah. Stalni gostje se sprejmejo. Vodstvo šole se priporoča za obilen obisk.

Marija Grebenc,
lastnica-voditeljica.

Jako ugodna prilika.

Proda se hiša v Solkanu št. 110, v kateri se nahaja uže več let dobro ohranjena gostilna s krasnim vrtom in gozdom, ena obzidana ograda v sredini Solkana na jako obzornem prostoru, približno 4 in pol njive in druga ograda takoimenovana „Kloster“ tudi obzidana z visokim zidom, kateri pripada veliko poslopje in 5 in pol njiv zemljišča s krasnim razgledom. Natančnejša pojasnila se dobe pri lastniku Antonu Mozetiču v Solkanu št. 110.

Duhovnika

išče upravništvo javne

bolnišnice usm. bratov v Gorici, večšega slov., ital. in nemškega jezika. Natančnejši pogoji in podatki, se izvedó pri prijoratu oziroma pri upravništvu označenega zavoda.

Epilepsija.

Kdor trpi na epilepsiji, bolezen sv. Valentina in na drugih sličnih boleznih, ta naj se obrne na privilegirano lekarno Schwanen-Apotheke, Frankfurt A. M. Tu dobi tozadevno brošuro brezplačno.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

**Stavbena Ivrčka
Znidarčič & Stepančič
Gorica.**

Tržaška ulica številka 29.

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se toplo priporočata

Znidarčič & Stepančič.

Pijanosti ni več.

Uzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivec to zapazil. Prašek „COZA“ učinkuje čudovito, tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prašek deluje tako mirno in otovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično povzročilo njegovo zdravljenje.

Prašek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsakega dela zmožne ljudi. Ta prašek je že marsikateri mladenič spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. Zavod, ki poseduje ta čudodelni prašek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalam, in en vzorec. Dopisuje se v nemškem jeziku. Zajemčeno je, da je prašek popolnoma neškodljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane London 257 (Anglija)
Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10 stotink

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gospodsk. ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidarčič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Pristni kranjski
**lanenoljnati firnež
Oljnate barve**

v posodicah po 1/2 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve
za hiše, po vzorcu.

Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznано in strokovno preizkušeno najboljši.

Karbolinej prve vrste

MAVEC (gips)
za podobavje in za stavbe.

Čopiči

domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

Prva krajska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakovin steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!